Büyüme – 2025/2. Çeyrek

2. çeyrekte iç talep desteğiyle beklentilerin üzerinde büyüme gerçekleşti

1 Eylül 2025

GSYH 2. çeyrekte çeyreksel bazda %1,6, yıllık bazda %4,8 büyüdü. TÜİK 2025'in 2. çeyreğine ilişkin yıllık GSYH büyümesinin %3,8'lik medyan piyasa beklentisi ve bizim %4,2'lik tahminimizi aşarak %4,8 seviyesinde gerçekleştiğini açıkladı. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış GSYH ise çeyreksel bazda %1,6 artış kaydederek, %0,8'lik tahminimizi aştı ve büyüme ivmesinin hızlandığına işaret etti (1Ç25: %0,7, 4Ç24: %1,3). Bu gerçekleşmeyle (ve revizyonlarla) birlikte, 1. yarıyılda GSYH büyümesi %3,6, son 12 aylık dönem GSYH büyümesi ise %3,3 olarak ortaya çıkmış oldu.

Tüketim yavaşlasa da büyüme büyük ölçüde iç talepten kaynaklanıyor. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre **özel tüketim harcamalarında** önceki çeyreğe göre sınırlı yavaşlama eğilimi devam etmiş görünüyor (2Ç:25: -%0,7, 1Ç25: -%0,4). Bununla beraber, yıllık değişimlere bakıldığında %5,1'lik büyüme özel tüketim harcamalarının güçlü seyretmeye devam ettiğine işaret ediyor. Bu da GSYH büyümesine özel tüketimden %3,4'lük önemli bir katkı olduğu anlamına geliyor. Bu rakamın, son dönemde iç talebin dezenflasyonist etkisinin güçlendiğini söyleyen TCMB'nin gözlemi ile çeliştiğini söyleyebiliriz. Olumlu tarafta, **yatırım harcamalarındaki** yıllık %8,8'lik güçlü büyüme de manşet büyümeye %2,2'lık katkı sağlamış. Buradaki büyümenin kırılımına bakıldığında, **inşaat yatırımlarında** %11,6, **makine-teçhizat yatırımlarında** %9,3'lük büyüme kaydederken, **diğer aktifler** kaleminde %6,3'lük daralma olduğunu görüyoruz. **Kamunun tüketim harcamalarında** ise yıllık %5,2'lik daralma GSYH büyümesinden %0,6 çalmış. Bunları topladığımızda, GSYH **büyümesine iç talep katkısının** %5,0'e ulaştığını söyleyebiliriz. **İthalattaki** yıllık %8,8'lik artışa karşılık **ihracattaki** artışın %1,7'de kalmasıyla, **net dış talep** GSYH büyümesini %1,4 kadar aşağı çekmiş. Son olarak, bu rakamlar 2020-2024 arasında GSYH büyümesini sürekli aşağı çeken **stok birikimi** kaleminin büyümeye katkısının %1,2 olduğunu gösteriyor.

Üretim tarafından bakıldığında, inşaat sektörü gücünü korurken, sanayide toparlanma var. Üretim tarafından bakıldığında, ilk çeyrekte yıllık bazda %1,7 daralan **sanayi** sektöründe bu çeyrekte %6,1'lik yıllık büyüme gerçekleşti ve GSYH büyümesine %1,0'in üzerinde katkı sağladı. Sanayide önceki çeyreğe göre büyüme ise %2,3 olarak ortaya çıktı. **Ticaret, ulaştırma ve turizm sektörlerini kapsayan ve GSYH'nin kabaca dörtte birini oluşturan oluşan "hizmetler" kaleminde** de yıllık büyüme de %5,6 seviyesinde gerçekleşerek manşet büyümeye benzer şekilde %1,1'lük katkı sağladı. Diğer hizmet sektörlerinden öne çıkanlar ise yıllık %7,1'lik büyüme kaydeden bilgi ve iletişim ve %5,4 büyüyen idari hizmetler oldu. Son olarak, deprem harcamaları ve geçmiş yıllardaki (özellikle 2019-2022 dönemi) düşük baz kaynaklı olarak son dönemde güçlü momentum sağlayan inşaat sektöründe ise yıllık büyüme %10,9'a ulaşarak, manşet büyümeye önemli bir katkı (%0,6) sağladı.

2025 yılı GSYH büyümesi %3,5 civarında gerçekleşebilir. Bugünün verisine ilişkin öne çıkarılacak bir diğer unsur da TÜİK'in uluslararası standartlardaki güncellemeler ve 2023 girdi-çıktı tablolarının kullanılmasıyla geçmiş verilere yaptığı revizyon olabilir. Revizyonla birlikte GSYH büyümesinde sınırlı değişimler olduğunu söyleyebiliriz. Örneğin, 2023 GSYH büyümesi %5,1'den %5,0'e gerilerken, 2024 yılı büyümesi %3,2'den %3,3'e yükselmiş. Bununla beraber, büyümenin kırılımlarında, özel tüketim harcamalarının yıllık büyümesinde önemli sayılabilecek aşağı yönlü revizyonlar var, ki bu da stok birikiminin 2020'den beri büyümeye yaptığı negatif katkılar nedeniyle bizim de sıklıkla dikkat çektiğimiz ve olmasını beklediğimiz bir revizyondu. **Son dönemde TCMB'nin belirtiğinin aksine tüketimde çok sınırlı bir yavaşlama olduğunu değerlendiriyoruz, ki beklenen faiz indirimi süreci ve kurlarda süregelen stabilite önümüzdeki dönemde özellikle dayanıklı mal tüketiminde yeniden bir canlanmaya da yol açabilir. Buna göre, yılın 2. yarısında da %3,0-3,5 civarında bir büyümenin gerçekleşebileceğini düşünüyoruz. Bu da tüm yıl büyümesinin %3,5 civarında kalmasını sağlayacaktır. Bu da %2,3'lük eski tahminimize göre önemli bir revizyona işaret ediyor.**

Grafik 1: GSYH Büyümesine Katkılar (%)

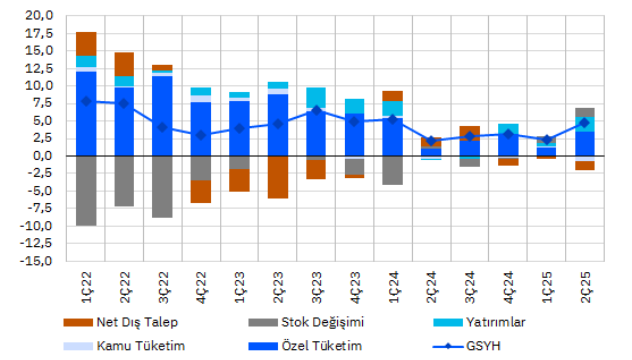

Kaynak: TÜİK

Grafik 2: GSYH Hacim Endeksleri* (2009=100)

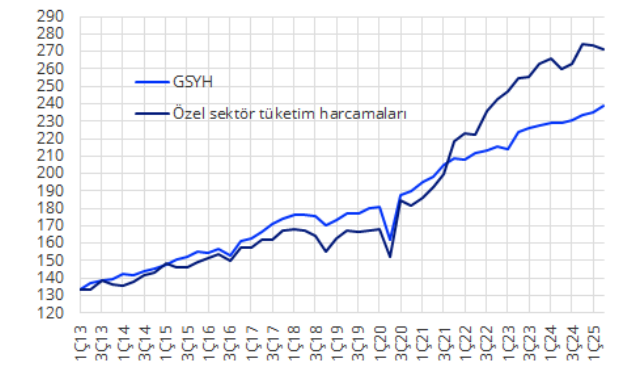

Kaynak: TÜİK

* takvim ve mevsim etkilerinden arındırılmış

Grafik 3: Özel Tüketim Harcamaları, Yıllık Değişim

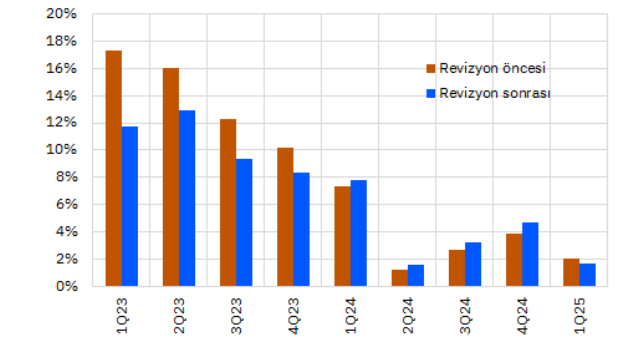

Kaynak: TÜİK

Serkan Gonencler
Başekonomist
serkan.gonencler@gedik.com
+90 216 453 00 00 /2841

Lütfen raporun sonundaki yasal uyarıları göz önünde bulundurunuz.

TABLO 1: Yıllık GSYH büyümesi (harcamalar tarafından)

	Çeyrek sonuçları					12 ay birikimli	
	2Ç25	1Ç25	4Ç24	3Ç24	2Ç24	2Ç25	1Ç25
Tüketim	3,5%	1,7%	3,6%	2,7%	0,8%	2,9%	2,3%
Yerleşik hanehalklarının tüketimi	5,1%	1,6%	4,7%	3,2%	1,6%	3,7%	2,9%
Devletin Nihai Tüketim Harcamaları	-5,2%	1,9%	-1,9%	-0,2%	-2,9%	-1,4%	-0,9%
Gayri Safi Sabit Sermaye Oluşumu	8,8%	1,8%	5,2%	-1,7%	-0,3%	3,4%	1,3%
Mal ve Hizmet İhracatı	1,7%	0,1%	-2,4%	0,2%	-0,5%	-0,2%	-0,7%
Mal ve Hizmet İthalatı (-)	8,8%	2,7%	1,6%	-10,0%	-6,7%	0,4%	-3,2%
Gayri Safi Yurtiçi Hasıla	**4,8%**	**2,3%**	**3,2%**	**2,8%**	**2,3%**	**3,3%**	**2,7%**
	Çeyreksel Büyüme						
Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (Çeyreklik Büyüme)	**1,6%**	**0,7%**	**1,3%**	**0,6%**	**-0,1%**		

Kaynak: TÜİK

TABLO 2: Yıllık GSYH büyümesine katkı (harcamalar tarafından)

	Çeyrek sonuçları					12 ay birikimli	
	2Ç25	1Ç25	4Ç24	3Ç24	2Ç24	2Ç25	1Ç25
İç Talep	**5,0%**	**1,9%**	**4,3%**	**1,7%**	**0,6%**	**3,2%**	**2,2%**
Tüketim	2,8%	1,4%	3,0%	2,1%	0,7%	2,3%	1,8%
Yerleşik hanehalklarının tüketimi	3,4%	1,2%	3,2%	2,1%	1,1%	2,5%	2,0%
Devletin Nihai Tüketim Harcamaları	-0,6%	0,2%	-0,3%	0,0%	-0,4%	-0,2%	-0,1%
Gayri Safi Sabit Sermaye Oluşumu	2,2%	0,5%	1,3%	-0,4%	-0,1%	0,9%	0,3%
Dış Talep	**-1,4%**	**-0,5%**	**-0,9%**	**2,2%**	**1,3%**	**-0,1%**	**0,5%**
Mal ve Hizmet İhracatı	0,4%	0,0%	-0,6%	0,0%	-0,1%	0,0%	-0,2%
Mal ve Hizmet İthalatı	-1,8%	-0,5%	-0,4%	2,1%	1,5%	0,1%	-0,7%
Stok Değişmeleri	1,2%	0,9%	-0,1%	-1,0%	0,3%	0,2%	0,0%
Gayri Safi Yurtiçi Hasıla	**4,8%**	**2,3%**	**3,2%**	**2,8%**	**2,3%**	**3,3%**	**2,7%**

Kaynak: TÜİK

TABLO 3: GSYH büyümesi (üretim tarafından)

	Çeyrek sonuçları					12 ay birikimli	
	1Ç25	4Ç24	3Ç24	2Ç24	1Ç24	1Ç25	4Ç24
Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık	-3,5%	-2,1%	7,9%	3,3%	5,2%	2,7%	4,1%
Sanayi	6,1%	-1,7%	0,8%	-2,2%	-1,8%	0,7%	-1,2%
İnşaat	10,9%	8,6%	10,3%	11,4%	7,0%	10,3%	9,3%
Hizmetler	5,6%	1,5%	3,8%	2,5%	4,0%	3,4%	3,0%
Bilgi ve İletişim	7,1%	5,7%	4,1%	2,7%	3,7%	4,8%	4,1%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	2,6%	-0,1%	3,5%	8,3%	1,0%	3,4%	2,9%
Gayrimenkul Faaliyetleri	2,6%	2,0%	4,5%	4,2%	5,8%	3,3%	4,1%
Mesleki, idari ve destek hizmet faaliyetleri	5,4%	2,2%	2,3%	1,2%	3,2%	2,7%	2,2%
Kamu yönetimi, eğitim, insan sağlığı ve sosyal hizmet	-1,2%	-0,1%	-1,6%	2,0%	0,7%	-0,2%	0,2%
Diğer hizmet faaliyetleri	2,1%	4,1%	3,3%	-0,8%	-0,6%	2,4%	1,9%
Vergi-Sübvansiyon	3,0%	4,5%	9,8%	4,2%	6,1%	5,5%	6,3%
Gayri Safi Yurtiçi Hasıla	**4,8%**	**2,3%**	**3,2%**	**2,8%**	**2,3%**	**3,3%**	**2,7%**
Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (Çeyreklik Büyüme)	**1,6%**	**0,7%**	**1,3%**	**0,6%**	**-0,1%**		

Kaynak: TÜİK

YASAL UYARI

Burada yer alan bilgiler Gedik Yatırım Menkul Değerler A.Ş. tarafından genel bilgilendirme amacı ile hazırlanmıştır. Yatırım Danışmanlığı hizmeti; aracı kurumlar, portföy yönetim şirketleri, mevduat kabul etmeyen bankalar ile müşteri arasında imzalanacak Yatırım Danışmanlığı sözleşmesi çerçevesinde sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler, yorum ve tavsiyede bulunanların kişisel görüşlerine dayanmaktadır. Herhangi bir yatırım aracının alım-satım önerisi ya da getiri vaadi olarak yorumlanmamalıdır. Bu görüşler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. Burada yer alan fiyatlar, veriler ve bilgilerin tam ve doğru olduğu garanti edilemez; içerik, haber verilmeksizin değiştirilebilir. Tüm veriler, Gedik Yatırım Menkul Değerler A.Ş. tarafından güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan alınmıştır. Bu kaynakların kullanılması nedeni ile ortaya çıkabilecek hatalardan Gedik Yatırım Menkul Değerler A.Ş. sorumlu değildir.